

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 1	Antal sidor 2
Dokumentägare Tomas Vilhelmsson Hygiensjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2021-10-12	Giltig t.o.m. 2025-10-12

Bygg-, mark- och reparationsarbeten vid vårdinrättningar

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Bakgrund

Alla bygg-, mark- och reparationsarbeten inom och utanför vårdlokaler ska bedrivas på ett patient-säkert sätt. I samband med sådana arbeten frigörs damm som kan innehålla mögelsporer och bakterier som för infektionskänsliga patienter kan utgöra en fara. Patienter med nedsatt immunförsvar kan drabbas av svårbehandlade och livshotande infektioner orsakade av till exempel Aspergillus och Bacillus.

Risakanalys

Regionfastigheters byggprojektledare och entreprenör ska i samråd med berörd verksamhet och vårdhygien alltid bedöma om risakanalys ska göras. Riskanalys ska göras i god tid innan arbetet påbörjas.

Beskrivning av risker för byggdamm baserat på arbetets omfattning, tidsåtgång, årstid samt lokalisering i förhållande till vårdverksamhet och patientgrupper. Åtgärdsplan ska upprättas för identifierade risker.

Eventuell evakuering av vårdverksamhet ska alltid bedömas av medicinskt ansvarig läkare.

Samordning

Samordningsmöten mellan entreprenör/-er, regionfastigheter, berörd verksamhet och vårdhygien ska genomföras innan arbetet påbörjas och fortlöpande hållas under tiden som arbetet utförs. Lista med kontaktpersoner för samordningsfrågor ska finnas.

Utomhusarbeten

Vid utomhusarbeten i nära anslutning till vårdlokaler finns risk för att damm tränger in i lokalerna. Riskbedömning ska göras tidigt innan arbetena påbörjas då eventuella åtgärder för att minimera förekomsten av damm kan ta tid.

- Identifiera närliggande friskluftsintag – behov av tätare filter?
- Behöver någon del av friskluftsintaget förseglas?
- Finns genomföringar i fasad som behöver förseglas så som kablar, installationer etc.?
- Behöver fönster och vissa dörrar tejpas?
- Behov av avskärmning, plast eller plank, mellan bygge och fasad?
- Behov av utökad städning?
- Överväg bevattning av arbetsområdet för att minimera damm.
- Undvik att använda närliggande balkonger då damm fäster i arbetskläder.
- Uteplatser i nära anslutning till byggnationen ska inte användas av personal.

Inomhusarbeten

Grundprincipen är att byggnadsarbete inte ska bedrivas i lokaler under pågående vårdverksamhet och inte heller i lokaler i direkt anslutning till vårdlokaler. Ansvarig chef gör en riskbedömning och tar ställning till om arbetet kan utföras eller måste skjutas upp på grund av risken. Om vårdverksamhet behöver fortgå under byggtiden ska åtgärder vidtas för att minimera damm.

Vårdhygien ska alltid kontaktas i god tid inför reparations- och byggarbeten inomhus för bedömning av vilka skyddsåtgärder som anses vara nödvändiga.

Riskbedömning

Arbetets art

- Ingrepp i innertak som överstiger en timme medför skyddsåtgärder, se nedan.
- Ingrepp i innertak som innebär att man lyfter på mer än en takplatta samtidigt medför skyddsåtgärder, se nedan.
- Sliparbeten ska alltid ske bakom avskärmning.
- Borrarbete ska alltid ske bakom avskärmning.
- Patientstråk kan behöva ledas om i byggnaden.
- Byggpersonal och byggmaterial – in- och uttransport
- Transportväg för rivningsmaterial ska ske kortast möjliga väg via lokaler och transportvägar som inte är aktiva vårdlokaler.
- Överväg behov av klistermattor.
- Entreprenör ansvarar för byggstädning.

Skyddsåtgärder

- Avskärmning av byggarbetsplatsen ska ske genom inplastning och tejpling eller annan avskärmande åtgärd.
- Dörrar till vårdrum ska hållas stängda.
- Infektionskänsliga patienter kan transporteras genom korridorer på grund av den korta exponeringstiden.
- Förläggning av byggarbeten till tider då vårdverksamhet normalt inte bedrivs i lokalerna.

Takarbeten

- Flyttas fler än en takplatta vid arbete ovan undertak ska infektionskänsliga patienter skyddas enligt ovan.
- Vid takarbete under längre tid än en timme ska infektionskänsliga patienter skyddas enligt ovan.
- Använd dammsugare vid avlägsnandet av takplatta.
- Se till att en takplatta inte lämnas borttagen längre än en timme.
- Alla takplattor ska sättas tillbaka efter avslutat arbete.
- Golven ska vara fria från synligt damm efter avslutat arbete.

Roller och ansvar

Regionfastigheters projektchef ansvarar för att rutinen är känd inom Regionfastigheter och entreprenörer.

Regionens projektledare och driftledare ansvarar för att riskbedömning genomförs och att skyddsåtgärder vidtas samt att samordning regelbundet sker.

Referenser

Svensk Förening av Vårdhygien (SFVH). 2016. [Bygghälsa och vårdhygien \(BOV\). Vårdhygieniska aspekter vid ny- och ombyggnation samt renovering av vårdlokaler, 3:e upplagan](#)

Regionfastigheter, Region Värmland. 2019. [Skydds- och säkerhetsföreskrifter](#)

Region Uppsala. 2021. [Byggdamm vid mark-, bygg- och reparationsarbeten utomhus och inomhus, Akademiska sjukhuset](#)

Dokumentet är utarbetat av: Tomas Vilhelmsson